

Asia: VN/13118/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunto säästöjen toteuttamistavoista

ei lausuntoa

Lausunto laskennalliseen korvaukseen kohdistuvasta leikkauksesta (ml ns. korvausasetus)

Laki kotoutumisen edistämisestä muuttaa kotoutumispalveluita, niitä järjestäviä organisaatioita ja lain piiriin kuuluvien henkilöiden vastuita sekä hyvää että huonoon suuntaan. Hyvää on kotoutumisohjelman strateginen henki, sen kokonaisvaltaisuus ja avoimuus&vuorovaikutteisuus kunnan asukkaille taustasta riippumatta.

Ehdotuksen mukaiset muutokset laskennallisissa korvauksissa aiheuttavat kustannusten hallinnassa ja palveluiden suunnittelussa paineita pikaisiin muutoksiin kunnissa. Myös hallitsematon tilanne tilapaisen suojelun asiakkaiden määrissä aiheuttaa suuria haasteita kunnissa. Keskiuurissa kaupungeissa laskennallisten korvausten piirissä olevien henkilöiden määrä on saattanut kasvaa räjähdysmääräisesti (esim. Mikkelissä viisinkertaisesti puolentoista vuoden aikana). Tämä on aiheuttanut pitkiä jonotusaikoja kotoutumiskoulutukseen ja viiveitä kotoutumispalveluihin pääsemiseen palveluiden laahatessa jäljessä. Tulevien vuosien ennakoiminen palveluiden suunnittelussa on haasteellista.

Näemme kuitenkin konkreettisia mahdollisuuksia kuntalaisten määrän kasvaessa merkittävällä määrällä työikäisiä henkilöitä. Jokainen heistä ja heidän perheenjäsenistään on merkityksellinen Mikkelin kaupungin tulevaisuuden kannalta. Riittävä resurssointi kotoutumisen edistämiseen ajantasaisen ja eri tasoisten kotoutumiskoulutusten ja lasten varhaiskasvatus- ja perusopetuspaikkojen kautta vahvistavat perheiden halua juurtua ja jäädä paikkakunnalle. Ehdotuksessa viitattiin kotoutumiskoulutusten suuntautuneen muihinkin kuin kuntalaisiin. Näin ei ole ollut ainakaan Mikkelissä. Ehdotuksessa mainitut laskukaavat kotoutumiskoulutusten järjestämiseksi ovat keskimääräisiä eivätkä alueiden mahdollisuudet järjestää riittävästi kohtuullisen hintaisia koulutuksia toteudu tavoitteiden mukaisesti.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kokonaan uusi lakisääteinen palvelu kuntien kotoutuja-asiakkaille. Sen järjestäminen pienissä kunnissa/kaupungeissa/seuduilla aiheuttaa huomattavan

määrän suunnittelua. Ehdotuksen keskimääräinen hinta 500 €/henkilö lienee mahdollinen vain suurten volyyymien paikkakunnilla, missä kysyntä ja tarjonta kohtaavat. Myös kansallisen tason ohjeistus, materiaalien valmistuminen ja tuottajien valmistautuminen on huolestuttavan paljon myöhässä lain voimaan astumista ajatellen.

Yleisenä huomiona ja kysymyksenä lisäksi: Laskennalliset korvaukset alle 7-vuotiaille pienenevät ehdotuksen mukaan 6 845 eurosta 3 689 euroon vuodessa. Kohderyhmä on toiseksi tärkein 7-18 -vuotiaiden jälkeen, joille ei ole omaa laskennallista korvausta, vaan se sisältyy kaikille 7 vuotta täyttäneisiin. Vähennys on lähes puolet nykyisestä. Lapset ja nuoret ovat merkityksellisin ryhmä ko.korvauksen piiriin kuuluvista. Jokainen heihin kohdennettu euro joko tuottaa moninkertaisesti (tai pahimmassa tapauksessa päinvastoin). Kotoutumisen edistämisen palveluilla on siis merkitystä. Muutoksella on lisäksi haluttu kohdentaa korvauksia nykyistä (5%) enemmän(35%) hyvinvointialueille. Miksi näin? Kotoutumisen pääpaino ja tärkeimmät palvelut tuotetaan kuitenkin kunnissa.

Lausunto kumottaviksi esitetyistä pykälistä (normin purku)

ei lausuntoa

Lausunto kevennettävistä tehtävistä (normin purku)

ei lausuntoa

Liikanen Ari
Mikkelin kaupunki

Lappi Riitta
Mikkelin kaupunki - Kotoutumispalvelut